

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх. №	553 - 08 - 22	
Дата	24 / 03	2015 г.

ДОКЛАД

23

за първо гласуване на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица, № 554-01-17, внесен от Лютви Ахмед Местан и група народни представители на 29.01.2015г.

12

Комисията по труда, социалната и демографската политика на редовно заседание, проведено на 18 март 2015г., разгледа и обсъди Законопроект за изменение и допълнение на Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица, № 554-01-17, внесен от Лютви Ахмед Местан и група народни представители на 29.01.2015г.

В заседанието участваха: госпожа Лариса Тодорова – държавен експерт в Дирекция „Трудово право, общественно осигуряване и условия на труд“ в Министерство на труда и социалната политика, госпожа Надежда Генова – началник отдел в Дирекция „Държавни разходи“ в Министерство на финансите, Иван Еничаров – началник отдел в Дирекция „Правна“ на Министерство на финансите, Александър Стефанов – държавен експерт в Дирекция „Нормотворчество“ в Министерство на правосъдието и Кристина Лазарова – началник отдел „Нормотворческа дейност“ в Дирекция „Правно-нормативна дейност“ в Министерство на вътрешните работи.

От името на вносителите законопроектът бе представен от народния представител господин Четин Казак.

С този законопроект вносителите предлагат към досегашния кръг от лица, попадащи в обсега на Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица да се добави още една категория лица. Това са хората, пострадали от огнестрелни наранявания при мирни протести срещу репресивни управленски политики на комунистическия режим. Те са упражнявали свое основно право на мирен протест, в защита на свои законни права и интереси. Това право е било грубо погазено с използването на незаконна сила, като пострадалите не са имали никаква възможност да получат съдебна или друга защита. Те са претърпяли значителни щети от морално и материално естество, а също и физически, и психически страдания. Това са български граждани, срещу които не е произнесяна наказателна присъда, не са били лишавани от свобода, не са били интернирани. Вносителите смятат, че действащия закон несправедливо е пропуснал тази малка група, която няма законово основание да установи осъществената срещу тях политическа репресия и като следствие да им бъде

предоставено обезщетение. В същото време вносителите са убедени, че тази категория лица отговаря напълно на философията на Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица.

В комисията бяха получени становищата на Министерство на правосъдието, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на финансите, Министерство на вътрешните работи и Националният осигурителен институт.

Министерство на финансите изразява принципна подкрепа на законопроекта, основавайки се на тезата, че всички български граждани, които са упражнявали свои политически и граждански права и са били репресирани от органите на тоталитарния режим имат право на достойно и справедливо обезщетение. Това тяхно право произтича, както от международно признатите принципи за правата на човека, така и от принципите на нашата демократична и правова държава, които са установени и в Конституцията на Република България. От Министерство на правосъдието считат, че законопроекта съответства на духа и съдържанието на Закона за обявяване на комунистическия режим в България за престъпен; Декларацията на 41-ото Народно събрание за осъждане на възродителния процес; Резолюция № 1481 на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа за осъждане на тоталитарните комунистически режими и Резолюцията на Европейския парламент от 2 април 2005 година „Европейска съвест и тоталитаризма“. Колкото до на финансовите аспекти на законопроекта би следвало да се вземат предвид становището на Министерство на финансите.

В становището на Министерство на труда и социалната политика се подчертава, че кръгът на лицата, посочен в законопроекта е прекалено общо очертан. Освен това от Министерството считат, че се излиза извън предмета на действащия закон, а именно да бъдат реабилитирани лица, които са репресирани конкретно заради техния произход, политически убеждения или религиозни вярвания. Също толкова общо е очертан кръгът на лицата, които следва да имат право на еднократно обезщетение и на добавки към пенсията. В становището също се препоръчва да се вземе предвид становището на Министерство на финансите, заради липсващата в законопроекта финансова обосновка.

В становището на Министерство на финансите се изразява опасение, че въвеждането на нова категория репресирани лица, именно ранените от органите на МВР във връзка с провеждането на мирни протести и демонстрации не е достатъчно мотивирано. От друга страна, според Министерството, самото доказване на претърпяната репресия е доста трудно, както по отношение на документирането, така и с оглед изследването на фактите и обстоятелствата, свързани с това доколко увреденото лице в резултат на огнестрелното оръжие от органите на МВР не е допринесло за съпричиняване на увреждането. Тази неяснота ще доведе до проблеми в правоприлагането към тази допълнителна категория лица. Освен това се обръща внимание на заключителната разпоредба, в която е предвидено, че обезщетението или добавката към пенсията се дължи не само на пострадалите лица, но и на техните наследници. Министерство на финансите счита, че до сега, чрез действащия закон не е

провеждана политика по обезщетяване на наследниците и предоставянето на субективно право на наследниците да получат добавка към пенсията, ако предложението бъде подкрепено, ще бъде в противоречие на досега действащите законови принципи. Поради изложените съображения и с оглед на текущото икономическо състояние и бюджетни ограничения Министерство на финансите на настоящия етап не може да подкрепи законопроекта.

Представителите на Министерство на вътрешните работи изказаха съображения, сходни с тези на другите министерства. Освен тях, те също намират, че обстоятелствата, при които е извършена репресията са трудно доказуеми. От мотивите на законопроекта не става ясно начина, по който лицата ще доказват, как е получено нараняването, в какво време е получено, дали то е причинено от органите на Министерство на вътрешните работи и т.н. В тази посока се изразява притеснение доколко новата норма ще може да се прилага на практика, тъй като във всички останали категории лица в чл. 1 от закона, тези факти са известни, лесно проверими и доказуеми.

Народните представители поставиха допълнителни въпроси към представителя на вносителите на законопроекта. В състоялата се дискусия беше отбелязано, че законопроектът не излиза от философията на действащия закон, че замисълът на вносителите се припокрива с известни житейски факти, а именно конкретни протести, осъществени в различни зони на страната, при разгонването на които има ранени и убити хора. Те не попадат в досегашния обхват на закона и биха могли да бъдат обхванати. В същото време като слабост на законопроекта бяха очертани някои неточни дефиниции, липсата на финансови разчети, липсата на предполагаемия брой получатели на права и техните наследници и др.

След приключване на обсъждането и проведеното гласуване с резултати:

6 гласа „за“, 4 гласа „против“ и 6 гласа „въздържал се“ ,

Комисията по труда, социалната и демографската политика прие следното становище:

Предлага на Народното събрание да не подкрепи на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица, № 554-01-17, внесен от Лютви Ахмед Местан и група народни представители на 29.01.2015г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на КТСДП:

Д-Р ХАСАН АДЕМОВ